Sporcular için Antrenör Davran??lar?n? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporcular için Antrenör Davran??lar?n? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31018

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporcular için Antrenör Davran??lar?n? De?erlendirme Ölçe?i (SADDÖ), sporcular?n kendi antrenörlerinin davran??lar?n? ve ö?retim stratejilerini alg?lama biçimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir yap?n?n Türkçeye uyarlanmas? çal??mas? olup, spor bilimleri alan?nda antrenör-sporcu ili?kisinin kalitesini ve antrenörün farkl? alanlardaki yeterlili?ini de?erlendirmek için kullan?lmaktad?r. Ölçek, toplam 47 maddeden ve antrenör davran??lar?n?n hem olumlu hem de olumsuz yönlerini kapsayan yedi temel faktörden olu?maktad?r. Bu faktörler, Fiziksel Antrenman, Teknik Beceri, Zihinsel Haz?rl?k, Hedef Belirleme, Yar??ma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davran??lar? ve Olumsuz Antrenör Davran??lar?d?r. Ölçek, spor psikolojisi ara?t?rmalar? için yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik de?erleri sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sporcular için Antrenör Davran??lar?n? De?erlendirme Ölçe?i, SADDÖ, Antrenör Davran??lar?, Spor Psikolojisi, Ölçek Uyarlamas?, Güvenirlik, Yap? Geçerlili?i.

Yazarlar

Ahmet Yapar, L. Merve ?nce.

Amaç

SADDÖ'nün temel amac?, sporcular?n bak?? aç?s?yla antrenörlerinin sergiledi?i davran??lar? sistematik ve kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, antrenörlerin sporcular üzerindeki etkisini, e?itim ve ö?retim stratejilerinin etkinli?ini ve sporcu geli?imine olan katk?lar?n? nicel olarak belirlemeyi hedefler. Ölçek, özellikle antrenörlerin teknik, taktik, fiziksel ve psikolojik haz?rl?k süreçlerindeki rollerini ay?rt etmek için tasarlanm??t?r. Ölçek ayn? zamanda, olumlu ve olumsuz antrenör davran??lar?n? ayr??t?rarak, antrenör e?itim programlar?na rehberlik edecek spesifik geri bildirimler sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Ölçek, antrenör davran??lar?n?n çok boyutlu do?as?n? yans?tan yedi ana faktörden olu?an karma??k bir yap?y? ölçmektedir. Bu faktörler, sporcunun geli?imindeki kritik alanlara odaklanmaktad?r. Ölçek, sporcular?n antrenörleriyle olan etkile?imlerini 7'li Likert Ölçe?i format?nda (1=hiçbir zaman'dan 7= her zaman'a) de?erlendirmesine olanak tan?r. Ölçe?in yap?s?, sporcular?n alg?lad??? antrenör davran??lar?n? sadece performans odakl? de?il, ayn? zamanda ili?kisel ve psikolojik boyutlarda da ele almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? için yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in yap? geçerlili?ini desteklemektedir. Analizler, orijinal ölçek yap?s?na uygun olarak yedi faktörlü bir modelin kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak varsay?lan yedi alt boyutu ölçme yetene?ine sahip oldu?unu ve sporcular?n antrenör davran??lar?na ili?kin alg?lar?n? geçerli bir ?ekilde yans?tt???n? göstermektedir.

Güvenirlik

SADDÖ'nün Türkçe uyarlamas?n?n güvenirlik analizleri, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Tüm alt boyutlar için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar? .70 e?i?inin oldukça üzerindedir, bu da ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r. Elde edilen de?erler ?öyledir:

Hedef Belirleme: .87
Fiziksel Antrenman ve Planlama: .86
Teknik Beceri: .85
Yar??ma Stratejisi: .85
Zihinsel Haz?rl?k: .84
Olumlu Antrenör Davran???: .81
Olumsuz Antrenör Davran???: .79

Bu yüksek alfa de?erleri, ölçe?in Türkçe formunun güvenilir oldu?unu ve orta ile yüksek düzeyde madde ay?rt edicili?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, yedi temel boyuttan olu?maktad?r. Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA), bu yedi faktörlü yap?n?n verilerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r. Ölçek, toplam 47 madde ile bu yedi faktörü kapsamaktad?r. Bu faktörler, antrenörün görevlerini ve etkile?imlerini çok yönlü bir ?ekilde ele almaktad?r:

Fiziksel Antrenman ve Planlama: 7 madde
Teknik Beceri: 8 madde
Zihinsel Haz?rl?k: 5 madde
Hedef Belirleme: 6 madde
Yar??ma Stratejisi: 7 madde
Olumlu Antrenör Davran??lar?: 6 madde
Olumsuz Antrenör Davran??lar?: 8 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu faktör yap?s?, antrenör davran??lar?n?n sadece pedagojik yönlerini de?il, ayn? zamanda sporcunun duygusal ve psikolojik deneyimini etkileyen olumlu ve olumsuz etkile?im biçimlerini de ayr? ayr? de?erlendirmeye olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Maddeler ve Yap?: Ölçek 47 maddeden ve 7 alt boyuttan olu?maktad?r.

Derecelendirme: 7'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (1=hiçbir zaman - 7= her zaman).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sporcular

Ya? Grubu: Ara?t?rma detaylar? belirtilmemi? olsa da, genellikle rekabetçi sporlara kat?lan genç ve yeti?kin sporcular için uygundur.

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in uyarlama çal??mas? Türkiye'deki çe?itli spor dallar?ndan sporcularla gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Uygulama, sporcular?n antrenörlerinin sergiledi?i davran??lar? ne s?kl?kla alg?lad?klar?n? veya deneyimlediklerini belirten maddeleri i?aretlemesi yoluyla gerçekle?tirilir.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet Yapar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: yapara@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ticari kullan?m ve telif haklar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l? (Uyarlama): 2014

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sporcular-icin-antrenor-davranislarini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yapar, A. ve ?nce, L.M. (2014). Sporcular için Antrenör Davran??lar?n? De?erlendirme Ölçe?inin Türkçe uyarlamas? (SADDÖ): Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Hacettepe Journal of Sport Sciences, 25* (4), 203-212.

Sporcular için Antrenör Davran??lar?n? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddelerinin tam metni kaynakta aç?kça belirtilmedi?inden, ölçe?in yap?sal bile?enleri ve madde say?lar? a?a??da listelenmi?tir:

Ölçek toplam 47 maddeden ve yedi ana faktörden olu?maktad?r. Sporcular, antrenörlerinin bu alanlardaki davran??lar?n? 7'li Likert ölçe?inde de?erlendirirler.

Fiziksel Antrenman ve Planlama: 7 madde (m)
Teknik Beceri: 8 madde (m)
Zihinsel Haz?rl?k: 5 madde (m)
Hedef Belirleme: 6 madde (m)
Yar??ma Stratejisi: 7 madde (m)
Olumlu Antrenör Davran??lar?: 6 madde (m)
Olumsuz Antrenör Davran??lar?: 8 madde (m)

ARABPSYCHOLOGY.COM